

Peil.Sport & Bewegen

2023/2024

Wat levert het op?

De gegevens uit Peil. Sport & Bewegen 2023/2024 zijn van grote betekenis. De bestanden die ermee worden opgebouwd zijn van maatschappelijk belang. De resultaten van de peiling bieden een basis voor een brede maatschappelijke dialoog over de kwaliteit van het Nederlandse bewegingsonderwijs.

Ook voor uw school levert het iets op. Scholen die meedoen aan Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 ontvangen een **terugrapportage**. In deze rapportage kunt u zien hoe uw leerlingen hebben gepresteerd op de afgenomen opdrachten. Tevens wordt een vergelijking gemaakt met de andere scholen die aan de peiling hebben deelgenomen. Hierdoor kunt u zien hoe uw leerlingen hebben gepresteerd op deze opdrachten ten opzichte van leerlingen op andere scholen die dezelfde opdrachten hebben gedaan.

Naast de terugrapportage stellen we tevens een aantal **“good practices”** beschikbaar op basis van interviews en observaties van ‘voorbeeld’ leerkrachten (uit het verdiepende onderzoek). De terugrapportage en de “good practices” kunnen behulpzaam zijn bij een verdere ontwikkeling van het bewegingsonderwijs op uw school.

Organisatie van het onderzoek

Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 wordt uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen (GION onderwijs/onderzoek) in samenwerking met Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG, afdeling Bewegingswetenschappen), Cito, Hanzehogeschool, Hogeschool Arnhem-Nijmegen, Windesheim, Fontys, Hogeschool van Amsterdam en de Haagse Hogeschool.

We benadrukken dat deelname aan Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 los staat van het instellingstoezicht op uw school. De resultaten van de peiling zullen op geen enkele manier worden gebruikt voor de kwaliteitsbeoordeling van uw school door de Inspectie. Ook zal de Inspectie over de resultaten alleen op het niveau van het primair onderwijs als geheel (stelselniveau) rapporteren. De resultaten zijn dus niet herleidbaar naar individuele scholen en leerlingen.

Databestanden

De gegevens worden na afloop van de peiling opgeslagen bij het 'Data Archiving and Network Services' (DANS). Op deze wijze zijn de bestanden toegankelijk voor alle onderzoekers in Nederland, en ook daarbuiten. In de bestanden zullen geen gegevens staan die naar individuele leerlingen en scholen herleidbaar zijn.

Blijf op de hoogte via www.peil-sportenbewegen.nl

Wilt u uw school zelf aanmelden? Stuur dan een e-mail naar: peil-sportenbewegen.nl

Rijksuniversiteit Groningen / GION Onderwijs/Onderzoek / Grote Rozenstraat 3 / 9712 TG Groningen

Dr. Anneke Timmermans

Drs. Elsje de Vries

Drs. Harm Naayer

Hoe staat het ervoor met het Nederlandse bewegingsonderwijs aan het einde van het basisonderwijs?

In opdracht van de Inspectie van het Onderwijs wordt Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen in samenwerking met Bewegingswetenschappen van het UMCG, Cito, Hanzehogeschool, Hogeschool Arnhem-Nijmegen, Windesheim, Fontys, Hogeschool van Amsterdam en de Haagse Hogeschool.

Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 is het vervolg op eerdere peilingen in 2006 en 2016.

Wat is Peil.Sport & Bewegen 2023/2024?

Bewegen is niet alleen bevorderlijk voor het fysieke welzijn, het draagt ook bij aan het cognitief functioneren en aan het welbevinden van kinderen in het algemeen. Bewegen gaat vanzelf, maar bij het aanleren van specifieke motorische vaardigheden of het motiveren van kinderen tot bepaalde bewegingsactiviteiten kan de basisschool een belangrijke rol spelen, en dan natuurlijk met name via het bewegingsonderwijs. Daarom is het van belang om periodiek te peilen hoe het er met het bewegingsonderwijs voor staat. Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 is de periodieke peiling van het bewegingsonderwijs in Nederland en wordt uitgevoerd op de scholen in het voorjaar van 2024.

Doelgroep

Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 richt zich op het einde van het basisonderwijs (groep 8). Om zicht te krijgen op de bewegingsvaardigheden van deze kinderen in Nederland zal een peiling worden uitgevoerd op ongeveer 100 basisscholen. Om ervoor te zorgen dat het onderzoek een goede weerspiegeling is van alle Nederlandse scholen is een steekproef getrokken.

Zes bouwstenen van curriculum.nu

1. Leren bewegen
2. Gezond bewegen
3. Bewegen regelen
4. Bewegen betekenis geven
5. Samen bewegen
6. Beweegcontexten verbinden

Bouwstenen bewegingsonderwijs

In Peil.Sport & Bewegen 2023/2024 staan de zes bouwstenen van curriculum.nu centraal. Met verschillende gymoefeningen, spellen, opdrachten en een korte vragenlijst voor leerlingen proberen we zicht te krijgen op de bovenstaande bouwstenen. Voor een deel zijn dit opdrachten die uit bestaande instrumenten afkomstig zijn. Met deze testen wordt een beeld verkregen van de grove motoriek van de leerlingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om balans, snelheid en behendigheid. Grove motoriek is essentieel om succes te beleven in het bewegingsonderwijs.

Daarnaast worden een aantal opdrachten afgenomen waarin de vaardigheid van de leerlingen wordt getoetst in activiteiten die direct aan het bewegingsonderwijs zijn gerelateerd. Voorbeelden hiervan zijn kaatsenballen, touwzwaaien, een doelspel en de wendsprong over de kast. Bewegen regelen (bouwsteen 3) wordt gemeten met een opdracht met video's waarbij leerlingen coachen en een vrije opdracht waar ze zelf een arrangement voor een spel overleggen. Tot slot wordt de fitheid en de (intrinsic en extrinsic) motivatie van kinderen in kaart gebracht.

Opdrachten	Grove motoriek	Gymvaardigheden	Fitheid
	Balans	Touwzwaaien	Shuttlerun
	Snelheid en behendigheid	Wendsprong	Metingen van lengte en gewicht
	Springen	Rollen over verhoogd vlak Mikken Kaatsenballen Tennisen Doel/tikspel	

Wat betekent deelname voor uw school?

De belasting voor uw school bij deelname aan de peiling is gering. De peiling is zo opgezet dat deze uitgevoerd kan worden binnen **één reguliere gymles van 90 minuten** en met zo min mogelijk verstoring van het reguliere onderwijsprogramma. We lichten hier kort de procedure toe die in het onderzoek gevolgd zal worden.

In de eerste plaats zal één van onze onderzoekers persoonlijk contact met u opnemen met de vraag of uw school wil deelnemen aan het onderzoek. De onderzoeker kan u ook verdere uitleg geven over het belang en de opzet van het onderzoek. Tevens kan de onderzoeker meedenken hoe de peiling op school kan worden uitgevoerd. De onderzoeker zal in het najaar 2023 contact met u opnemen.

Voorafgaand aan de peiling zal een van de testleiders contact opnemen met de leerkracht die de gymlessen aan de groep 8 leerlingen verzorgt, voor een zogenaamde intake. Deze intake is vooral bedoeld om meer informatie te geven over de precieze invulling van de peiling en om de mogelijkheden van de locatie te verkennen. Het gaat dan om hele praktische vragen omtrent beschikbare materialen en de mogelijkheid om de geplande testen op locatie af te nemen. De intake zal plaatsvinden tussen eind oktober 2023 en eind januari 2024.

De peiling wordt in principe uitgevoerd op de plaats en tijd waar de leerlingen normaal gesproken ook hun gymlessen hebben. Het plannen van de peiling zal in overleg met de school worden gedaan en kan daardoor grotendeels door de school worden bepaald. De peiling zal in ieder geval plaats moeten vinden in de periode januari - maart 2024.

De peiling

Door een testteam zullen verschillende opdrachten/testen worden klaargezet. Het gaat hierbij om een beperkte selectie van de opdrachten die hiervoor zijn beschreven. De testteams die de peiling uitvoeren bestaan uit ALO-studenten (vierdejaars), recent afgestudeerde leerkrachten bewegingsonderwijs en bewegingswetenschappers.

Leerlingen zullen in deze gymlessen in kleine groepen de opdrachten doorlopen. In dezelfde les zal de leerlingen en de leerkracht gevraagd worden

een korte vragenlijst in te vullen. De peiling wordt door het testteam voorbereid en geleid, zodat de vergelijkbaarheid van de afnames op alle scholen is gegarandeerd. De leerkracht moet bij de peiling wel aanwezig zijn, maar hoeft geen aanvullende voorbereidingen te doen.

Verdiepend onderzoek

Na afloop van de peiling zal een selecte groep leerkrachten, van 12 basisscholen, worden gevraagd om deel te nemen aan een verdiepende studie. In de verdiepende studie brengen we de relatie tussen de kwaliteit van de lessen bewegingsonderwijs en beweegcompetenties in kaart, met speciale aandacht voor 'plezier in bewegen'. Om dit in kaart te brengen maken we gebruik van twee methodes: observaties van leerkrachtgedragingen en interviews met leerlingen. Deze verdiepende studie zal nog voor de zomervakantie plaatsvinden.

Toestemming

Voordat de peiling op de scholen plaatsvindt, worden de ouders/verzorgers met een (digitale) (nieuws)brief op de hoogte gesteld over de deelname van de school aan Peil.Sport & Bewegen 2023/2024. Leerlingen hoeven niet deel te nemen aan de peiling wanneer de ouders hun bezwaar tegen deelname kenbaar maken.

Voor het meten van lengte en gewicht van de leerlingen zullen we om actieve toestemming vragen van ouders middels dezelfde (digitale) (nieuws)brief.

Indien we niets horen van de ouders/verzorgers zullen we wel de testen afnemen bij de leerlingen, maar geen lengte en gewicht meten.

Tijdspad

September - December 2023	Werving
Oktober 2023 - januari 2024	Intakes
Januari - Maart 2024	Peiling
Voor de zomervakantie 2024	Verdiepend onderzoek